

Pradžia>Šeimos teisė ir paveldėjimas>Tėvų pareigos: vaiko globa ir bendravimo teisės

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba (fr) neseniai atlikta pakeitimų.

prancūzų

Puslapį jūs pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Swipe to change

Tėvų pareigos: vaiko globa ir bendravimo teisės

Liuksemburgas

1 Ką iš tikrųjų reiškia teisinė sąvoka „tėvų atsakomybė“? Kokios yra asmens, turinčio tėvų atsakomybę, teisės ir pareigos?

Terminijos požiūriu Liuksemburge pirmenybė teikiama sąvokai „tėvų valdžia“, o ne sąvokai „tėvų pareigos“. Ši sąvoka apima visas teises ir prievolės, kurios pagal teisės aktus priskiriamos tėvams jų išlaikomų nepilnamečių vaikų asmens ir turto atžvilgiu siekiant vykdyti jų pareigas teikti apsaugą, auklėjimą ir išlaikymą.

Abu tėvai turi tėvų valdžią, kuria naudodamiesi užtikrina savo vaikų saugumą, sveikatą ir moralę, jų auklėjimą ir ugdymo galimybes, atitinkančias jų asmenybę. Tėvai turi teisę ir pareigą prižiūrėti savo vaikų išlaikymą ir auklėjimą. Tėvų valdžia nėra absoliuti, savo nuožiūra įgyvendinama tėvų teisė: ja turi būti naudojamosi įgyvendinant vaiko interesus.

2 Kaip paprastai nustatoma, kam priklauso tėvų atsakomybė už vaiką?

Iš esmės jeigu yra nustatyta vaiko kilmė iš abiejų tėvų, jie tėvų valdžia naudojami kartu, neatsižvelgiant į tai, ar jie yra (ne) susituokę, sudarę civilinę partnerystę, gyvena skyrium ar yra nutraukę santuoką. Jeigu vaiko kilmė iš tėvo arba iš motinos nėra nustatyta arba jeigu vienas iš tėvų yra miręs, nedalyvauja auginant vaiką arba negali išreikšti savo valios, kitas iš tėvų naudojami tėvų valdžia vienas.

3 Ar gali būti tėvų atsakomybė paskirta kitam asmeniui, jeigu tėvai negali arba nenori vykdyti pareigų savo vaikams?

Jeigu tėvai miršta arba negali rūpintis savo vaikais, turi būti skiriamas globėjas (pranc. *tuteur*). Ilgiausiai išgyvenęs vienas iš tėvų gali pasirinkti globėją. Jeigu globėjas nėra pasirinktas, jį skiria oficialus šeimos susirinkimas („šeimos taryba“, pranc. *conseil de famille*), o jeigu globėjas tokiu būdu nepaskiriamas, jį skiria šeimos bylų teisėjas (pranc. *juge aux affaires familiales*).

4 Jeigu tėvai nutraukia santuoką arba išsiskiria, kaip išsprendžiamas tėvų atsakomybės nustatymo ateietyje klausimas?

Iš esmės tėvams pradėjus gyventi skyrium arba nutraukus santuoką nepakinta sąlygos, kuriomis naudojamosi tėvų valdžia, – ja ir toliau kartu naudojami abu tėvai. Pradėję gyventi skyrium, tėvai ir toliau privalo kartu priimti bet kokius svarbius sprendimus dėl vaiko gyvenimo. Sąžiningai veikiančių trečiųjų asmenų atžvilgiu kiekvienas iš tėvų, kuris, atlikdamas su vaiko asmeniu susijusį įprastą tėvų valdžios veiksmą, tėvų valdžia naudojami vienas, yra laikomas turinčiu kito iš tėvų sutikimą.

Pavesti tėvų valdžia naudotis tik vienas iš tėvų teismas gali tik tada, kai tai atitinka vaiko interesus. Šiuo atveju tas iš tėvų, kuriam priskirta tėvų valdžia, sprendimus dėl vaiko priima vienas. Tačiau kitas iš tėvų vis tiek išlaiko teisę būti informuojamas apie vaiko išlaikymą bei auklėjimą ir išlaiko teisę tai stebėti. Jis taip pat turi teisę bendrauti ir gyventi su vaiku – išimties taikomos tik dėl rimtų priežasčių.

Išimtinėmis aplinkybėmis teismas gali nuspręsti patikėti vaiką trečiajam asmeniui ir šis jo atžvilgiu naudosis tėvų valdžia.

Kai, sutinkant tėvams, vaikas yra patikėtas trečiajam asmeniui, tėvai ir toliau naudojami tėvų valdžia. Tačiau asmuo, kuriam vaikas yra patikėtas, atlieka visus įprastus veiksmus, susijusius su vaiko priežiūra ir auklėjimu. Teismas gali laikinai patikėti vaiką trečiajam asmeniui ir nuspręsti, kad šis trečiasis asmuo turi prašyti suteikti jam globos teises.

5 Jeigu tėvai sudaro sutartį dėl tėvų atsakomybės, kokių oficialių reikalavimų reikia laikytis, kad sutartis būtų teisiškai įpareigojanti?

Tėvų susitarimas tėvų valdžios klausimu yra teisiškai privalomas tik tuo atveju, jeigu jį patvirtino kompetentingas teismas.

6 Jeigu tėvai negali susitarti dėl tėvų atsakomybės, kokios alternatyvios priemonės padeda šį konfliktą išspręsti nesikreipiant į teismą?

Tėvai gali naudotis šeimos taikinamuoju tarpininkavimu.

7 Jeigu tėvai kreipiasi į teismą, kokius su vaiku susijusius klausimus gali išspręsti teisėjas?

Šeimos bylų teisėjas gali išspręsti klausimus dėl:

prašymų, susijusių su naudojimosi tėvų valdžia, išskyrus klausimus, susijusius su tėvų valdžios atėmimu: tai apima naudojimosi bendra tėvų valdžia tvarką, neatsižvelgiant į tai, ar tėvai yra (ne) susituokę, gyvena skyrium ar yra nutraukę santuoką. Naudotis tėvų valdžia tik vienas iš tėvų teismas paveda tik tada, kai tai atitinka vaiko interesus;

vieno iš tėvų, iš kurio yra atimta tėvų valdžia, naudojimosi teisėmis bendrauti ir gyventi su vaiku: šią teisę galima atimti tik dėl rimtų priežasčių;

vaiko teisės palaikyti ryšį su savo aukštutinės linijos giminaičiais: šios teisės gali būti nepaisoma tik tada, kai tai atitinka vaiko interesus. Tuo atveju dėl vaiko ryšio palaikymo su giminaičiu tvarkos sprendžia teismas;

kitų asmenų, neatsižvelgiant į tai, ar jie yra giminaičiai, teisių bendrauti ir gyventi su vaiku: teismas tokias teises suteikia išimtinėmis aplinkybėmis;

prievolės prisidėti prie vaiko išlaikymo ir auklėjimo, kol tėvai gyvena kartu: jeigu tėvai pradeda gyventi skyrium, ši prievolė gali būti vykdoma mokant vaiko išlaikymo išmoką, nustatomą pagal vaiko poreikius ir kiekvieno iš tėvų galimybę prisidėti; ši prievolė gali būti toliau taikoma vaikui tapus pilnamečiu, jeigu vaikas negali savęs išlaikyti.

8 Jeigu teismas nusprendžia, kad vaiko globa turi priklausyti tik vienas iš tėvų, ar tai reiškia, kad jis gali visus su vaiku susijusius klausimus spręsti nepasitaręs su antruoju iš tėvų?

Iš esmės tėvams pradėjus gyventi skyrium arba nutraukus santuoką nepakinta sąlygos, kuriomis naudojamosi tėvų valdžia, – ja ir toliau kartu naudojami abu tėvai. Jie ir toliau turi kartu priimti bet kokius svarbius sprendimus dėl vaiko gyvenimo (išlaikymo, auklėjimo, ugdymo ir kt.).

Naudotis tėvų valdžia tik vienas iš tėvų teismas paveda tik tada, kai tai atitinka vaiko interesus. Šiuo atveju tas iš tėvų, kuriam priskirta tėvų valdžia, sprendimus dėl vaiko priima vienas. Tačiau kitas iš tėvų vis tiek išlaiko teisę būti informuojamas apie vaiko išlaikymą bei auklėjimą ir išlaiko teisę tai stebėti. Jis taip pat turi teisę bendrauti ir gyventi su vaiku – išimties taikomos tik dėl rimtų priežasčių. Taigi, jeigu tėvai pradeda gyventi skyrium, kiekvienas iš jų privalo palaikyti asmeninį ryšį su vaiku ir gerbti vaiko ryšį su kitu iš tėvų.

Jeigu tėvų valdžios netekęs vienas iš tėvų mano, kad kitas iš tėvų naudojami tėvų valdžia pažeisdamas vaiko interesus, jis gali šiuo klausimu kreiptis į kompetentingą teismą, kad šis išspręstų ginčą. Šiuo atveju teismas prireikus gali pakeisti tėvų valdžios paskyrimą arba naudojimosi tėvų valdžia tvarką.

9 Jeigu teismas nusprendžia, kad vaiko globa priklauso abiem tėvams, ką tai iš tikrųjų reiškia?

Bendra tėvų valdžia reiškia, kad, tėvams pradėjus gyventi skyrium, iš esmės sutariama ir susitariama, kaip užtikrinti nuolatinį konstruktyvų bendradarbiavimą tėvams priimančioms sprendimus dėl naudojimosi tėvų valdžia ir dėl vaiko išlaikymo bei auklėjimo. Priimdamos sprendimus, šeimos bylą teisėjas visada vadovaujasi vaiko interesais.

10 | kokį teismą reikia kreiptis, jeigu norima pateikti pareiškimą dėl tėvų atsakomybės? Kokių oficialių reikalavimų reikia laikytis ir kokie dokumentai turi būti pridedami prie pareiškimo?

Pareiškėjas gali šiuo klausimu kreiptis į šeimos bylą teisėją pateikdamas prašymą apylinkės teismui (pranc. *tribunal d'arrondissement*). Prašyme turi būti nurodyta data ir prašymo tikslas, šalių pavardės, vardai ir adresai, taip pat jų gimimo datos ir vietos. Jeigu pareiškėjas gyvena ne Liuksemburge, prašyme turi būti nurodytas įteikimo Liuksemburge adresas. Šalys nebūtinai turi būti atstovaujamos advokato. Teismo kanceliarija (pranc. *greffe*) šalis sušaukia per 15 dienų, jeigu terminas nepratešiamas dėl atstumo, kaip numatyta Naujajame civilinio proceso kodekse (*Nouveau Code de procédure civile*).

Bendrosios taisyklės išimties tvarka pareiškimus dėl visiško arba dalinio tėvų valdžios atėmimo nagrinėja ne šeimos bylą teisėjas – šie pareiškimai priklauso apylinkės teismo, atliekančio civilinių bylą teismo funkcijas, jurisdikcijai. Tokius pareiškimus prokuroras teikia vieno iš tėvų nuolatinės gyvenamosios vietos (pranc. *domicile*) arba kitos gyvenamosios vietos (*résidence*) apylinkės teismui. Jeigu tėvai žinomos nuolatinės arba kitos gyvenamosios vietos šalyje neturi, pareiškimas pateikiamas apylinkės, kurioje yra vaikai, teismui. Jeigu ne visi vaikai yra toje pačioje apylinkėje, pareiškimas pateikiamas Liuksemburgo apylinkės teismui. Prokuroras pasirūpina, kad būtų išnagrinėta nepilnamečio šeimos padėtis ir jo tėvų charakteristika. Tėvams nurodoma pateikti teismui pastabas ir prieštaravimus, kuriuos jie laiko tinkamais. Pareiškime dėl tėvų valdžios atėmimo išdėstomi faktai ir prie jo pridedami patvirtinamieji dokumentai. Teismo kancleris (pranc. *greffier*) praneša apie pareiškimą tėvams arba aukštutinės linijos giminaičiams, kurių atžvilgiu pateiktas prašymas, ir šaukia juos į teismą. Jie nebūtinai turi būti atstovaujami advokato. Bet kuriuo atveju teismas savo iniciatyva arba šalies prašymu gali skirti laikinąsias apsaugos priemones, susijusias su naudojimosi tėvų valdžia, kurias jis laiko pageidautinomis. Teismas šias priemones taip pat gali atšaukti arba pakeisti. Jeigu vienas iš tėvų arba globėjas nori susigrąžinti iš jo atimtas teises, jis turi pateikti pareiškimą asmens, kuriam šios teisės buvo patikėtos, nuolatinės arba kitos gyvenamosios vietos teismui.

11 Kokia tvarka yra taikoma šiais atvejais? Ar galima pasinaudoti pagreitinto proceso tvarka?

Vienas iš tėvų arba savo nuomonę gebantis išreikšti nepilnametis pagal Naujojo civilinio proceso kodekso 1007-50 straipsnį apylinkės teismui teikiamu pareiškimu pateikia prašymą šeimos bylą teisėjui. Šalys nebūtinai turi būti atstovaujamos advokato, išskyrus atvejus, kai pareiškimas pateikiamas byloje dėl santuokos nutraukimo, pradėtoje remiantis tuo, kad santuoka nutrūko negrįžtamai, arba byloje dėl gyvenimo skyrium patvirtinimo. Šiais atvejais privalomas teismo advokato (pranc. *avocat à la Cour*) atstovavimas.

Pareiškimas paprastame popieriuje turi būti teikiamas teritorinę jurisdikciją turinčio toliau nurodyto teismo kancleriui:

šeimos nuolatinės gyvenamosios vietos teismo;

jeigu tėvai gyvena atskirai – vieno iš tėvų, su kuriuo nepilnamečiai vaikai įprastai gyvena bendros tėvų valdžios atveju, nuolatinės gyvenamosios vietos teismo, arba vieno iš tėvų, kuris tėvų valdžia naudojami vienas, nuolatinės gyvenamosios vietos teismo;

kitais atvejais – proceso nepradėjusio asmens gyvenamosios vietos teismo.

Bendro pareiškimo atveju kompetentingas teismas šalių pasirinkimu yra vienos arba kitos šalies nuolatinės gyvenamosios vietos teismas. Daugiau informacijos žr. Naujojo civilinio proceso kodekso 1007-2 straipsnyje.

Kai teikiamas pareiškimas byloje dėl santuokos nutraukimo remiantis tuo, kad santuoka nutrūko negrįžtamai, arba byloje dėl gyvenimo skyrium patvirtinimo, teritorinę jurisdikciją priklauso bendros nuolatinės sutuoktinių gyvenamosios vietos teismui, o jeigu tokios nuolatinės gyvenamosios vietos nėra – tada sutuoktinio-atsakovo nuolatinės gyvenamosios vietos teismui.

Teismo posėdžiai, susiję su prašymais nustatyti naudojimąsi tėvų valdžia arba jį pakeisti, taip pat su prašymais dėl teisės bendrauti ir gyventi su vaiku, surengiami per mėnesį nuo šaukimo.

Posėdžiai, kuriems vadovauja šeimos bylą teisėjas, nėra vieši. Šie posėdžiai yra uždari. Iš esmės teisėjas sprendimus priima vienas, tačiau jis gali perduoti ginčą nagrinėti kelių teisėjų kolegijai, jeigu byla yra itin sudėtinga. Šeimos bylą teisėjas taip pat nagrinėja prašymus skirti laikinąsias apsaugos priemones. Šeimos bylą teisėjas asmeniškai išklauso kiekvieną iš šalių ir privalo pabandyti jas sutaikyti. Jis gali pasiūlyti šeimos taikinamojo tarpininkavimo priemonę. Teisėjas gali nurodyti išsiaiškinti šeimos padėtį (pranc. *enquête sociale*) arba skirti bet kurią kitą įrodymų rinkimo priemonę. Spręsdamas dėl naudojimosi tėvų valdžia tvarkos, šeimos bylą teisėjas, be kitų dalykų, gali atsižvelgti į anksčiau tėvų taikytą praktiką, anksčiau pasiektus susitarimus, vaiko išreikštas nuomones, kiekvieno iš tėvų gebėjimą atlikti savo pareigas ir gerbti kitą iš tėvų, taip pat į atliktų tyrimų ar įrodymų rinkimo rezultatus.

Jeigu teikiamas prašymas skirti vaiko išlaikymo išmoką arba prašymas prisidėti prie vaiko išlaikymo ir auklėjimo, šeimos bylą teisėjas gali nurodyti šalims ir netgi tretiesiems asmenims pateikti informaciją apie apskaitos knygas ir dokumentus, kuriais būtų įrodomos šalių pajamos, skolos ar uždarbis.

Apeliacinis skundas, kuriuo skundžiamas šeimos bylą teisėjo priimtas sprendimas, turi būti pateiktas per 40 dienų. Pareiškimą, kuriuo pateikiamas apeliacinis skundas, turi pasirašyti teismo advokatas.

Jeigu šeimos bylą teisėjas jau svarsto prašymą dėl bylos esmės, labai skubiais atvejais, kurie prašyme turi būti tinkamai pagrįsti, jam išimtinio pagreitinto proceso tvarka (pranc. *en référé exceptionnel*) gali būti teikiamas prašymas taikyti laikinąsias apsaugos priemones (*mesures provisoires*). Prašymas taikyti laikinąsias apsaugos priemones turi būti teikiamas teismo, turinčio jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės, kancleriui. Šalys neprivalo būti atstovaujamos advokato.

12 Ar galima gauti teisinę pagalbą bylinėjimosi išlaidoms padengti?

Asmenys, kurių pajamos laikomos nepakankamomis, pagal Liuksemburgo teisę gali gauti teisinę pagalbą (pranc. *assistance judiciaire*). Norėdami gauti šią pagalbą, asmenys turi užpildyti klausimyną, kurį galima gauti Centrinėje socialinės rūpybos tarnyboje (pranc. *Service central d'assistance sociale*), ir nusiųsti jį vietos advokatūros (pranc. *Bâtonnier de l'Ordre des avocats*) pirmininkui, o šis priims sprendimą.

Teisinė pagalba apima visas prašymų teikimo, teismo proceso ar veiksmų, kuriems ji suteikiama, išlaidas. Ji konkrečiai apima žyminius mokesčius ir registracijos išlaidas, teismo pareigūnų mokesčius, advokatų mokesčius, teismo antstolių išlaidas, notarų išlaidas ir mokesčius, techninių darbuotojų išlaidas ir mokesčius, išmokas liudytojams ir vertėjų raštu ir žodžiu mokesčius; mokesčius už pažymas apie užsienio teisės normas (pranc. *certificats de coutume*); kelionės išlaidas; su registracijos, hipotekos ir įkeitimo oficialiais reikalavimais susijusias rinkliavas ir mokesčius ir prirėkus – išlaidas už skelbimus spaudoje.

13 Ar galima apskųsti teismo sprendimą dėl tėvų atsakomybės?

Sprendimas dėl tėvų valdžios gali būti skundžiamas Apeliaciniame teismui (pranc. *Cour d'appel*). Iš esmės apeliacinio skundo pateikimo terminas yra 40 dienų. Tačiau, jeigu apeliacinė tvarka skundžiama šeimos bylą teisėjo nutartis dėl laikinųjų apsaugos priemonių byloje dėl santuokos nutraukimo, pradėtoje remiantis tuo, kad santuoka nutrūko negrįžtamai, arba byloje dėl gyvenimo skyrium patvirtinimo, arba išimtiname pagreintame procese, terminas yra 15 dienų.

14 Tam tikrais atvejais, kad būtų įvykdytas sprendimas dėl tėvų atsakomybės, gali prireikti kreiptis į teismą. Į kokį teismą reikia kreiptis ir kokia tvarka yra taikoma?

Šeimos bylų teisėjas, nusprendęs dėl vaiko gyvenimo su kiekvienu iš tėvų grafiko arba patvirtinęs vieno iš tėvų arba netgi trečiojo asmens teisę bendrauti su vaiku, vėliau gali prie savo sprendimo pridėti vykdymo priemones. Teisėjas, atsižvelgdamas į vaiko interesus, nurodo šių priemonių pobūdį ir jų įgyvendinimo tvarką. Teisėjas gali nustatyti periodines baudas, taip užtikrindamas, kad sprendimas būtų vykdomas.

Liuksemburgo teisėje numatyti keli būdai priverstinai įvykdyti sprendimą dėl tėvų valdžios, jeigu sistemingai atsisakoma jį vykdyti.

Pirmiausia taikoma civilinė nuobauda, t. y. šeimos teisėjo nustatoma periodinė bauda (pranc. *astreinte*), kuria siekiama sprendimą nevykdančią vieną iš tėvų priversti įvykdyti savo prievolę. Pareiškimas, kuriuo siekiama, kad būtų nustatyta periodinė bauda, turi būti teikiamas vaiko gyvenamosios vietos apylinkės teismui.

Jeigu vienas iš tėvų nuolat nevykdo teismo sprendimų dėl teisių bendrauti ir gyventi su vaiku ar dėl kaitomos gyvenamosios vietos, šeimos bylų teisėjas gali pasiūlyti šeimos taikinamąjį tarpininkavimą. Jeigu teismo sprendimai ir toliau nevykdomi, teisėjas nukentėjusiojo vieno iš tėvų prašymu gali pakeisti sprendimą dėl tėvų valdžios suteikimo arba dėl teisės bendrauti ir gyventi su vaiku, priimdamas kitam iš tėvų palankesnį sprendimą.

Antra, jeigu vaikas neatiduodamas, taikomos baudžiamosios sankcijos. Prokuratūra gali imtis bylos savo iniciatyva arba pagal baudžiamosios teisės pagrindu nukentėjusiojo pateiktą skundą. Baudžiamąsias bylas nagrinėjantis apylinkės teismas skiria baudžiamąsias sankcijas ir, kai taikytina, nukentėjusiajam priteisia žalos atlyginimą. Šalys nebūtinai turi būti atstovaujamos advokato.

15 Ką reikia padaryti, kad kitos valstybės narės teismo priimtas sprendimas dėl tėvų atsakomybės būtų pripažintas ir vykdomas šioje valstybėje narėje?

Pagal 2019 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2019/1111 dėl jurisdikcijos ir sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis bei tarptautiniu vaikų grobimu, pripažinimo ir vykdymo (nauja redakcija) (Reglamentas „Briuselis IIb“), kitos Europos Sąjungos šalies (išskyrus Daniją) teismo priimtas sprendimas dėl tėvų valdžios iš esmės automatiškai pripažįstamas Liuksemburge. Kitaip tariant, tokie sprendimai pripažįstami nereikalaujant jokios specialios procedūros.

Kitos Europos Sąjungos valstybės narės teismo priimtas sprendimas dėl tėvų valdžios, vykdytinas toje valstybėje narėje, yra vykdytinas Liuksemburge, – paskelbti teismo sprendimo vykdytinu nebūtina. Siekdama užtikrinti tokio sprendimo vykdymą, vykdymo prašanti šalis už vykdymą atsakingai kompetentingai institucijai pateikia:

- a) teismo sprendimo kopiją, atitinkančią sąlygas, būtinas jos autentiškumui nustatyti, ir
- b) atitinkamą pažymą, išduotą pagal Reglamento „Briuselis IIb“ 36 straipsnį.

Už vykdymą atsakinga kompetentinga institucija taip pat gali pareikalauti pažymos laisvos formos laukelių turinio vertimo ir sprendimo vertimo.

Pažymėtina, kad sprendimai dėl teisių bendrauti su vaiku ir dėl vaiko grąžinimo pripažįstami be galimybės dėl jų pareikšti prieštaravimą, nebent sprendimas yra nesuderinamas su vėlesniu sprendimu, ir yra vykdytini neprivalant pripažinti sprendimo vykdytinu. Siekdama užtikrinti tokio sprendimo vykdymą, vykdymo prašanti šalis už vykdymą atsakingai kompetentingai institucijai pateikia:

- a) teismo sprendimo kopiją, atitinkančią sąlygas, būtinas jos autentiškumui nustatyti, ir
- b) atitinkamą pažymą, išduotą pagal Reglamento „Briuselis IIb“ 47 straipsnį.

Už vykdymą atsakinga kompetentinga institucija taip pat gali pareikalauti pažymos laisvos formos laukelių turinio vertimo ir sprendimo vertimo.

16 Į kurį šios valstybės narės teismą reikia kreiptis norint užginčyti kitos valstybės narės teismo sprendimo dėl tėvų pareigų pripažinimą ir vykdymą? Kokios procedūros taikomos tokiais atvejais?

Pagal Reglamentą „Briuselis IIb“ bet kuri suinteresuotoji šalis pareiškimu apylinkės civilinių bylų teismui gali pateikti prašymą atsisakyti pripažinti kitos Europos Sąjungos valstybės narės teismo priimtą sprendimą tėvų valdžios klausimais arba prašymą atsisakyti vykdyti tokį sprendimą. Šalis privalo būti atstovaujama teismo advokato.

Atsisakymo pripažinti ir atsisakymo vykdyti sprendimus pagrindai išvardyti Reglamento „Briuselis IIb“ 39 ir 41 straipsniuose.

Bet kuri šalis gali apskusti apylinkės civilinių bylų teismo sprendimą apeliaciniame civilinių bylų teismui. Apeliacinio civilinių bylų teismo nutartis teisės aspektais gali būti skundžiama Kasaciniam Teismui (pranc. *Cour de Cassation*).

17 Kokios šalies teisė taiko teismas procese dėl tėvų atsakomybės, jei vaikas ar bylos šalys negyvena šioje valstybėje narėje arba yra skirtingų šalių piliečiai?

Klausimas, kurią teisę taikys teismas, sprendžiamas atskirai nuo klausimo, kurie teismai turi jurisdikciją. Jurisdikciją bylose dėl tėvų valdžios turi vaiko įprastinės gyvenamosios vietos teismai (Reglamento „Briuselis IIa“ 8 straipsnis ir 1996 m. spalio 19 d. Hagos konvencijos dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, pripažinimo, vykdymo ir bendradarbiavimo tėvų pareigų ir vaikų apsaugos priemonių srityje 5 straipsnis). Taikytina teisė taip pat apibrėžta toje pačioje Hagos konvencijoje. Vaiko pilietybė neturi reikšmės. Jurisdikcija imtis priemonių vaiko asmeniui ir turtui apsaugoti priklauso vaiko įprastinės gyvenamosios vietos susitariančiosios valstybės valdžios institucijoms, Liuksemburge tokia valdžios institucija yra šeimos bylų teisėjas. Naudojimasis tėvų pareigomis reglamentuojamas pagal vaiko įprastinės gyvenamosios vietos valstybės teisę arba, jeigu vaiko įprastinė gyvenamoji vieta pasikeičia, pagal naujosios įprastinės gyvenamosios vietos valstybės teisę.

Susijusios nuorodos

[Brošiūra tėvų valdžios klausimais](#)

[Legilux](#)

Šis tinklalapis priklauso portalui [Jūsų Europa](#).

Laukiame jūsų [atsiliepimų](#) apie tai, kiek naudinga pateikta informacija.

This webpage is part of an EU quality network

Paskutinis naujinimas: 05/04/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.